

Sygn. akt I ACa 661/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 czerwca 2016 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Małgorzata Lamparska

Sędziowie: SSA Andrzej Niedużak (spr.)

SSO del. Krzysztof Rudnicki

Protokolant: Katarzyna Rzepecka

po rozpoznaniu w dniu 29 czerwca 2016 r. we Wrocławiu na rozprawie

sprawy z powództwa **P. D. (1), E. D. i N. D.**

przeciwko (...) **S.A. w W.**

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Opolu

z dnia 9 marca 2016 r. sygn. akt I C 46/16

1. oddala apelację;

2. zasądza od strony pozwanej na rzecz każdego z powodów po 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

UZASADNIENIE

E. D. domagała się zasądzenia na jej rzecz od (...) S.A. w W. 134.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz 30.000 zł tytułem odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej, zaś P. D. (1) i N. D. domagali się od pozwanego Ubezpieczyciela po 134.000 zł tytułem zadośćuczynienia i po 35.000 zł tytułem odszkodowania. Powodowie domagali się też zasądzenia na ich rzecz odsetek ustawowych od dochodzonych roszczeń oraz kosztów procesu. Swoje żądania wywodzili ze skutków wypadku komunikacyjnego z dnia 15 stycznia 2000 r., kiedy to zginął i mąż i ojciec.

Pozwany (...)wniósł o oddalenie powództwa zarzucając, że wypłacone przedprocesowo na rzecz powodów kwoty odpowiednio 24.000 zł, 20.000 zł oraz po 16.000 zł i po 15.000 zł wyczerpują uzasadnione roszczenia powodów.

Sąd Okręgowy w Opolu wyrokiem z 11 czerwca 2015 r. zasądziła na rzecz każdego z trojga powodów po 74.000 zł zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od wskazanych szczegółowo dat oraz tytułem odszkodowania: na rzecz E. D. 30.000 zł, i na rzecz P. D. (1) i N. D. po 35.000 zł z ustawowymi odsetkami.

Na skutek apelacji wniesionej przez stronę pozwaną, Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyrokiem z 3 grudnia 2015 r. uchylił zaskarżony wyrok w części, w jakiej zasądzono nim kwoty odszkodowania za pogorszenie sytuacji życiowej powodów dzieląc zarzut apelacyjny Ubezpieczyciela, że w tej części Sąd pierwszej instancji nie zbadał istoty sprawy.

Po ponownym rozpatrzeniu sprawy wyrokiem z 9 marca 2016 r. Sąd Okręgowy w Opolu zasądził od pozwanego (...) S.A w W. na rzecz każdego z powodów po 20.000 zł z ustawowymi odsetkami od 26 czerwca 2014 r. oddalając powództwo w pozostałej części oraz orzekł o kosztach procesu. Sąd Okręgowy ustalił, że E. i P. D. (2) pobrali się 29 czerwca 1996 r., ze związku tego pochodzi dwoje dzieci P. i N.. E. i P. D. (2) mieszkali w C., w domu u rodziców powódki. E. D. pracowała jako krawcowa, P. D. (2) pracował jako murarz. 15 stycznia 2000 roku P. C., kierując samochodem osobowym, nieumyślnie naruszył zasadę bezpieczeństwa w ruchu drogowym, w wyniku czego wjechał na przydrożny, do przydrożnego rowu, uderzył prawym bokiem samochodu w drzewo, a następnie zbiegł z miejsca wypadku, na skutek którego pasażer samochodu P. D. (2) poniósł śmierć. Za czyn ten P. C. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w N., z dnia 6 czerwca 2000 roku. Zmarły P. D. (2) w chwili wypadku miał 27 lat.

E. D., P. D. (2), po zawarciu związku małżeńskiego, mieszkali w C., w domu rodziców powódki. Związek małżeński układał się bardzo dobrze, małżonkowie wzajemnie się wspierali.

Strona pozwana, (...) S.A. w W., w 2000 roku, wypłacił na rzecz E. D., kwotę 20.000 złotych, z tytułu znacznego pogorszenia się jej sytuacji życiowej. W 2000 roku strona pozwana wypłaciła kwotę 15.000 złotych P. D. (1), z tytułu znacznego pogorszenia się jego sytuacji życiowej. Również na rzecz N. D., strona pozwana wypłaciła kwotę 15.000 złotych, z tytułu znacznego pogorszenia się jej sytuacji życiowej, W 2014 roku strona pozwana wypłaciła na rzecz E. D. kwotę 16.000 złotych, tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych, w związku ze śmiercią P. D. (2). Taką samą kwotę, czyli 16.000 złotych strona pozwana wypłaciła również na rzecz P. D. (1), oraz na rzecz N. D..

Strona pozwana poinformowała powodów, że nie znajduje podstaw do przyznania zadośćuczynienia z art. 448 k.c.

Zmarły P. D. (2) do chwili wypadku zamieszkiwał z powodami E. D., N. D. i P. D. (1). Zmarły był głównym żywicielem rodziny. Powódka w chwili wypadku męża przebywała na urlopie wychowawczym i zajmowała się dziećmi, które miały odpowiednio 9 miesięcy i 3 lata oraz prowadziła dom. Przerwa w pracy trwała do 2005r. Wcześniej powódka pracowała jako krawcowa. Zmarły zatrudniony był w przedsiębiorstwie (...) na stanowisku murarza i pomocnika stolarza, dekarz, ślusarz z wynagrodzeniem godzinowym. Średnie zarobki P. D. (2) wynosiły ok. 1.000 zł brutto. Ponadto pomagał powódce w wykonywaniu codziennych obowiązków domowych, opiece nad dziećmi, jak również wykonywał wszystkie prace ogrodowe i remontowe. Powódka po śmierci męża ukończyła w 2009r. studia wyższe i zmieniła pracę. Aktualnie pracuje jako nauczycielka w przedszkolu. W chwili obecnej sama utrzymuje dwoje dzieci.

Powodowie od 1 stycznia 2000r. otrzymali rentę rodzinną z ZUS. Kwota renty w 2000r. wynosiła 541,33 zł miesięcznie. Od 1 marca 2014r. świadczenie rentowe wynosi 1.013 zł. Pozwany wypłacał także rentę wyrównawczą na rzecz żony i małoletnich dzieci po 252 zł na kwartał.

Sąd Okręgowy ocenił, że powodowie na skutek śmierci P. D. (2) doznali uszczerbku majątkowego w postaci realnego ubytku dochodów, które zmarły uzyskaliby, oraz utraty wsparcia w procesie wychowania i rodzinnym, wspomaganium w zwykłych czynnościach życiowych.

W złożonej apelacji (...) zarzucał naruszenie przez Sąd art. 446 § 3 k.c. przez jego błędną wykładnię oraz art. 328 § 2 k.p.c. i art. 233 § 1 k.p.c. przez nie wyjaśnienie wszystkich motywów rozstrzygnięcia. Wnioski apelacji zmierzały do zmiany zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i oddalenie powództwa ewentualnie jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego do ponownego rozpoznania.

W złożonej odpowiedzi na apelację powodowie wnieśli o jej oddalenie i zasądzenie na ich rzecz kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył.

Rolą Sadu Apelacyjnego na obecnym etapie postępowania była ocena sprawy w zakresie w jakim na skutek orzeczenia z dnia 3 grudnia 2015 r. została ona poddana ponownej ocenie Sadu pierwszej instancji. Po ponownym rozpoznaniu sprawy, Sąd Okręgowy uwzględniając ocenę prawną i wskazania zawarte w uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego

z 3 grudnia 2015 r. (art. 386 § 6 k.p.c.), dokonał ustaleń faktycznych oraz oceny prawnej. Sąd Apelacyjny poczynione ustalenia aprobuje i przyjmuje za własne. Niejako na marginesie należy przypomnieć, że ocena prawna i wskazania co do dalszego postępowania wyrażone w uzasadnieniu Sądu drugiej instancji wiążą zarówno sąd, któremu sprawa została przekazana, jak i sąd drugiej instancji przy ponownym rozpoznaniu sprawy. Sąd Apelacyjny nie podziela podniesionych w apelacji zarzutów zarówno odnoszących się do błędnej wykładni art. 446 § 3 k.c. jak i zarzutów naruszenia przepisów postępowania – art. 328 § 2 k.p.c. i art. 233 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy dokonał właściwej wykładni art. 446 § 3 k.c. wskazując na jego złożoną naturę. Tej złożoności nie usunęła nowelizacja art. 446 k.c. wprowadzająca odpowiedzialność za szkodę niemajątkową wynikającą ze śmierci osoby bliskiej. Zarówno wykładnia stosowanego prawa materialnego jak i jego powiązanie z ustalonymi w sprawie faktami, zostały należycie zaprezentowane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Tak co do zasady, jak i co do wysokości. Sąd Apelacyjny dzieląc wskazane ustalenia i motywy, na podstawie art. 385 k.p.c., apelację oddalił. Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego uzasadnia art. 100 k.p.c.